

KIS LAP

FELADVÁNY A SZENTIRÁSBÓL. Fejtsétek meg, mit ábrázol e kép? F. b.

AZ ARANY ÓRA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

IMRE, ki ezalatt bágyadtan feküdt volt a földön, fölugrott, mintha kigyó marta volna meg; sápadt arca kipirult, szeme villogott.

— Mit? Hogy én loptam! Én, loptam! Oh, ilyen gonoszságot csak Aladár gondolhat ki! És hiszi valaki, akadt-é ember, aki elhitte rólam ezt a csufságot?

— Mi nem hisszük, kedves Imre, felelt Irénke gyorsan és Gábor bácsi, a kit megkérdeztünk, szintén azt mondta, hogy nem hiszi. De lásd, az nem esoda, ha mások elhiszik, mikor a látszat annyira ellened bizonyít.

Aztán nyíltan elmondták, a mit Palkó beszélt, hogy ama végzetes reggelen Imre kezében látta az órát.

— Ugy is van, kezemben volt, de visszatettem, felelt Imre.

És újra meg újra törték a fejüket, hová lehetett az óra, de persze hiába. Ezalatt pedig már egészen be is esteledett s Irénke végre így szólt:

— Hiába töprenkedünk, ki nem találjuk. És most már legyünk okosabbak, ne járjunk a magunk esze után. Jöjj velünk Imre . . . no ne félj . . . tudom, attól tartasz, hogy még utközben elfognak. Majd a mezőn keresztül megyünk s a hátsó ajtón osonunk be a kertbe. Sötét van, nem lát meg senki, azt pedig nem is gyaníthatják, hogy nálunk vagy. Aztán beszélünk Gábor bácsival, talán félre teszi egyszer a könyveit és kigondol valamit, a mi segíthetne rajtad.

Imre nem ellenkezett többé. Anyira ki volt merülve, éhezve, hogy nem állhattott ellen a vágnak, hogy végre ismét fedél alatt pihenjen.

Mikor a három gyermek belépett a szobába, volt persze meglepetés! A nénike, de még Gábor bácsi is, ki véletlenül ott volt, azt sem tudták, örüljenek-e vagy ijedezzenek, mikor Imrét olyan szánandó állapotban pillantották meg. A jó kis leányok pedig legelőször is arra kérték a nénikét, adjon Imrének valami jó harapni valót, mert szegény már egy hete nem evett becsületes eledelt. A nénike rögtön hozott tejet, vaját, hideg sültet, kenyeret s Imre mint a farkas, mohón neki esett, míg a többiek nézték. Nézte Gábor bácsi is és szokása ellenére nem vonult szobájába; de nem is kérdezett semmit Imrétől, míg ez végkép le nem esillapítá szörnyü éhségét. Ekkor aztán el kellett még egyszer mondania, a mit Irénke és Lottika már tudtak: hogy ő nem vette el az órát s azért bujdosott el, mert azt hitte, az ő hibája halálát okozta Aladárnak és ezért akarják elfogni. Eleinte messzire el akart menni, de aztán arra gondolt, hogy mint csavargót elfogják; visszatért tehát a szigetre, hol senki sem kereste s hol vad gyümölcsből, gyökerekből tengődött. Nem is beszélt egy hét óta senkivel, csak az öreg Ambrussal, ki most is mindig ott tölti az egész napot az elhagyott szigeten.

E szavakra Gábor bácsi fejében sajátos gondolat villant meg. De nem mondta meg, mit gondol, Imre pedig így szólt tovább:

— Az öreg Ambrusnak persze nem sok hasznát vehettem s úgy látszik, most

valami új rögeszme lepte meg. Azelőtt megértett annyit, ha az ember mondta neki, hogy menjen el ide vagy oda és hozzon el valamit. Engemet mindig szeretett is, el akartam tehát néhányszor küldeni kenyérért; de a világerő sem mozdult s mindig csak azt ismételte: »Nem szabad, kinszet őrzök . . . nem szabad.« Egyszer már majdnem azt gondoltam, hogy nála van az óra.

— Igen, nála kell lennie, pattant ki Gábor bácsi. Mindabból, a mit elbeszéltek, azt látom, hogy nála van. És meg fogom keríteni.

A néni, Imre s a leányok félig örvendve, félig álmélkodva néztek egymásra. Eddig senkinek sem jutott eszébe, hogy az a zavart elméjü megleshetette őket s elvihette az órát. Bizonyosan nem azért vitte el, hogy lopni akart volna, hiszen semmi haszna belőle; hanem mint afféle féleszü embernek, megtetszett neki az arany csillogása s elesente, eldugta, azóta pedig őrzö.

Imre eleinte örült, mikor meggondolta, hogy ez csakugyan lehetséges, de csakhamar ismét így szólt:

— Annál rosszabb reám nézve, ha az öreg Ambrus vitte el. Vele nem lehet okosan beszélni, nem fogja előmutatni az órát, senki sem fogja elhinni, hogy nála van. Az a legnagyobb baj lesz, ha ő dugta el.

Mindnyájan igaznak tartották ezt és egyszerre elmúlt az örömük. Nem sejtették, hogy épen azon busulnak, a minek leginkább örülhettek volna; nem sejtették, maga Imre legkevésbé, hogy a mit nagy szerencsétlenségnek tartottak, abból neve-

zetes meglepetés várt reájok s a Gondviselés csodálatos utakat talál gyakran a maga szándékának keresztülvitelére.

Imre és a leánykák is csak arra gondoltak, hogy ártatlanságát ki lehessen deríteni. Pedig még valami egyébnek, valami nagyon fontos dolognak is kellett kiderülni, a mire régente Imre is, Gábor bácsi is sokszor gondolt, de a miről aztán végkép le kellett mondaniok, úgy hogy többé eszökbé sem jutott.

Épen most pedig legkevésbé gondoltak valami egyébre azon kívül, hogy Imre ártatlanságát kiderítsék. Gábor bácsi szintén elkomolyodott kissé arra, a mit Imre az imént mondott; de aztán így szólt:

— Ne essünk kétségbe, majd megpróbálkozom én a dologgal.

— Mit fog csinálni, Gábor bácsi? kérdék mindnyájan feszült kíváncsisággal.

— Még nem tudom, majd gondolkodom, csak bizzatok reám. Egyelőre Imre maradjon itt nálunk s ki se menjen a házból, ne lássa senki. Rendesen nem szabad ugyan rejtegetni azt, a kit a bíró keres; de én tudom, hogy Imre ártatlansága ki fog derülni s kár volna hiába szégyent hozni a fejére. Vigyázatok tehát, hogy senki meg ne lássa.

Ezzel Gábor bácsi bement szobájába és gondolkozni kezdett. Ritka dolog volt, hogy tudományos munkáját félbehagyja; de ha egyszer megtette, akkor aztán igen komolyan neki feküdt annak a fontos dolognak, a mi kizavarta rendes foglalkozásából. Már pedig Gábor bácsi igen éles eszü férfit volt és a mibe belefogott, annak sikerülni kellett.

Most is tehát sokáig járt fel s alá és mindenképen megfontolta az Imre dolgát, végre pedig így szólt magában:

— Ugy van, boldogulni fogok az öreg Ambrussal. Az egész csak attól függ, hogy

eltaláljuk, mire gondol szegény az ő megzavarodott eszével. Bizonyos, hogy volt valami oka, a miért elvitte az arany órát. Sokszor elvihetett volna máshol mindenféle csillogó, drága portékát, de soha sem

BERTA. (Lásd a 303. lapon.)

kellett neki semmi. Ezt az órát és lánczot azonban ismeri... ez hajdan a Csetefalvi Boldizsáré volt s Ambrus, a boldogultnak bizalmas, hü szolgája emlékezett rá... kétségkívül ráismert, biztosságba

akarta helyezni. Ugy van! Ezen az uton hozzá jutok.

Mikor ezzel tisztába jött Gábor bácsi nyugodtan lefeküdt.

Másnap korán reggel már kint járt

Gáb
néze
fél
még
a sz
egy

ragszi
tudja
A
nézett
mondá

ő meg-
gy volt
ny órát.
minden-
ha sem

Gábor bácsi a mezőn és fürkészőleg nézegetett körül, végre a kis sziget felé indult s a nyaktörő gázlón, melyet még Imre készített, szerencsésen átjutott a szigetre. Keresztül-kasul járta s végre egy sűrű bokor tövében rátalált az öreg

Ambrusra. Az öreg kissé ijedten tekintett föl, de aztán nyájasan mosolygott Gábor bácsira, ki mindig jó barátja volt. Gábor bácsi azonban ezuttal igen komoly arcot mutatott és így szólt:

— Ambrus, az öreg nagyságos ur ha-

TERKA. (Lásd a 303. lapou.)

ragszik, hogy nem találja az óráját. Nem tudja hová lett?

Ambrus egy pillanatig megdöbbenve nézett Gábor bácsira, aztán titokzatosan mondá:

— Tudom, tudom! Volt rá gondom . . . tolvajok elvitték . . . de visszavettem, megvan . . .

Gábor bácsi alig tudta palástolni örömét. Tehát jó nyomon van, csakugyan

z uton

r bácsi

nt járt

az öreg Ambrus rejtette el az órát! De mert nem volt szabad elfeledkezni szerepéről, ismét komolyan szólt tehát:

— Nagyon jól tette, Ambrus. Most hát vigyük vissza Csetefalvy urnak. A nagyságos ur várja magát.

Ambrus egy pillanatig habozott és öklével dörzsölte a homlokát, mintha emlékezni akarna valamire. Gábor bácsi jól tudta, mit jelent ez. A szegény elme-zavart ember most azon tűnődik, hogy lehet az, hogy gazdája, Csetefalvy várja őt? Hát nem halt meg? Hiszen már oly rég nem látta... de ha várja az órát, akkor bizonyosan nem halt meg.

Az öreg csakugyan efféléket gondolt zavart fejében s újra olyan titokzatos hangon mondá:

— Igen... rögtön elviszem neki... szüksége lehet a kulcsra... tudja a titkos fiókhoz, ahova az új végrendeletet tettük, hogy álnok rokonok el ne csenhessek... ohó... nem találják rá... most jön a jegyző ur a városból... annak adjuk... ott jó helyen lesz.

Gábor bácsi ámulva, izgatottan hallgatta e szavakat s majd nyakon ragadta az öreget, hogy beszéljen tovább. De uralkodott magán, nehogy megzavarja az öreg Ambrust. Majd elmondja az a többit is, meg lesz fejtve a titok. Az elhunyt Csetefalvy Boldizsár a végrendeletet át akarta adni biztos helyre a törvényszéknek, addig pedig titkos fiókba zárta; aztán hirtelen meghalt, az új végrendeletéről senki sem tudott semmit, a régiebb pedig minden birtokot Aladárnak hagyott. Elő kell keríteni az új végrendeletet, de ezt csak

Ambrus teheti. Gábor bácsi mindezt egy pillanat alatt végiggondolta és így szólt:

— Igen Ambrus, a végrendelet szükséges. Maga elő tudja keresni, ugy-e?

— Tudom, tudom! A kék szobában... a nagy fali szekrény oldalában... oh én tudom, én tettem oda... mindjárt megyek... itt a kulcs a lánczon... megmentettem.

Ezzel lehajolt a bokor alá, fölkaparta a földet s előhuzta az arany órát és lánczot. Gábor bácsi szinte reszketett az izgatottságtól, de leküzdötte és komoly, nyugodt hangon mondá:

— No hát most menjünk a titkos fiókhoz.

Az öreg Ambrus szaporán megindult, úgy hogy Gábor bácsi alig bírta követni. Az emberek, a kik mellett elhaladtak, ugyancsak bámultak, hogy a szegény öreg tébolyodott és a komoly, tudós Gábor bácsi olyan roppant sietséggel igyekeznek együtt valahová; senki se sejtette, milyen fontos dologban járnak, sőt tulajdonképen ők maguk sem igen tudták. Az Ambrus zavart elméjében most csak az a gondolat járt mindig, melyet Gábor bácsi olyan szerencsésen beléje vert: hogy gazdája, az öreg Csetefalvy Boldizsár várja az órát és a kis kulcsot, ki akarja nyitni a titkos fiókot. És Gábor bácsi aggódva ügyelt, hogy senki se állhasson szóba Ambrussal, nehogy kizavarják ebből a gondolatból, mert akkor aztán, meglehet, soha sem fedezik fel többé azt a titkot, melynek most nyitjára akar jutni.

Utközben, mialatt Aladárék kastélyához értek, Gábor bácsinak ezerféle dolog jutott eszébe, melyre komoly munkái,

tudós dolgozatai közben soha sem gondolt. Eszébe jutott, hogy a meghalt gazdag Csetefalvy Boldizsár nagyon szerette volt Imrét és sokszor említette, hogy Imre lesz az ő utódja, fiának fogadja. Ugy is tett, gondosan neveltette, büszke volt a derék fiura, de aztán esodálkozott mindenki, hogy halála esetére nem gondoskodott róla, hanem a kastély és az egész nagy birtokot Aladárnak hagyta, ki pedig távolabb rokona volt s kit nem szeretett. Előálltak ugyan többen, a kik azt mondták, hogy az öreg ur csinált új végrendeletet, de azt hiába keresték, sehol sem volt semmi nyoma, a tanuk pedig csak annyit tudtak mondani, hogy ők aláírták, hanem hogy mi volt benne megírva, azt nem tudják.

Most ez az eltűnt végrendelet fog talán előkerülni, gondolá Gábor bácsi. És akkor egyszerre minden megváltozhatik. Imre talán nem lesz többé ágról szakadt szegény ördög. Gábor bácsinak, a ki nagyon szerette Imrét, szinte dobogott a szíve erre a gondolatra; de még nem mert nagyon reménykedni, mert hátha az öreg Ambrus csak holmi zavaros dolgokat beszél és nem találják semmit? Vagy ha esakugyan megtalálják is az új végrendeletet, de abban sem lesz semmi a szegény Imre számára?

— Legjobb lesz semmit sem szólni, mig bizonyosat nem tudok, gondolá.

Ez alatt eljutottak a kastély udvarára. A cselédek itt nagyot bámultak, mikor Ambrust Gábor bácsival belépni látták. Ambrusnak régóta nem volt szabad belépni e helyre s egyik inas most is ki akarta kergetni.

— Takarodjék! rivalt reá durván. Tudja, hogy Aladár urfi nem szenvedheti a kastély körül.

(Vége következik.)

A JÓ BARÁT.

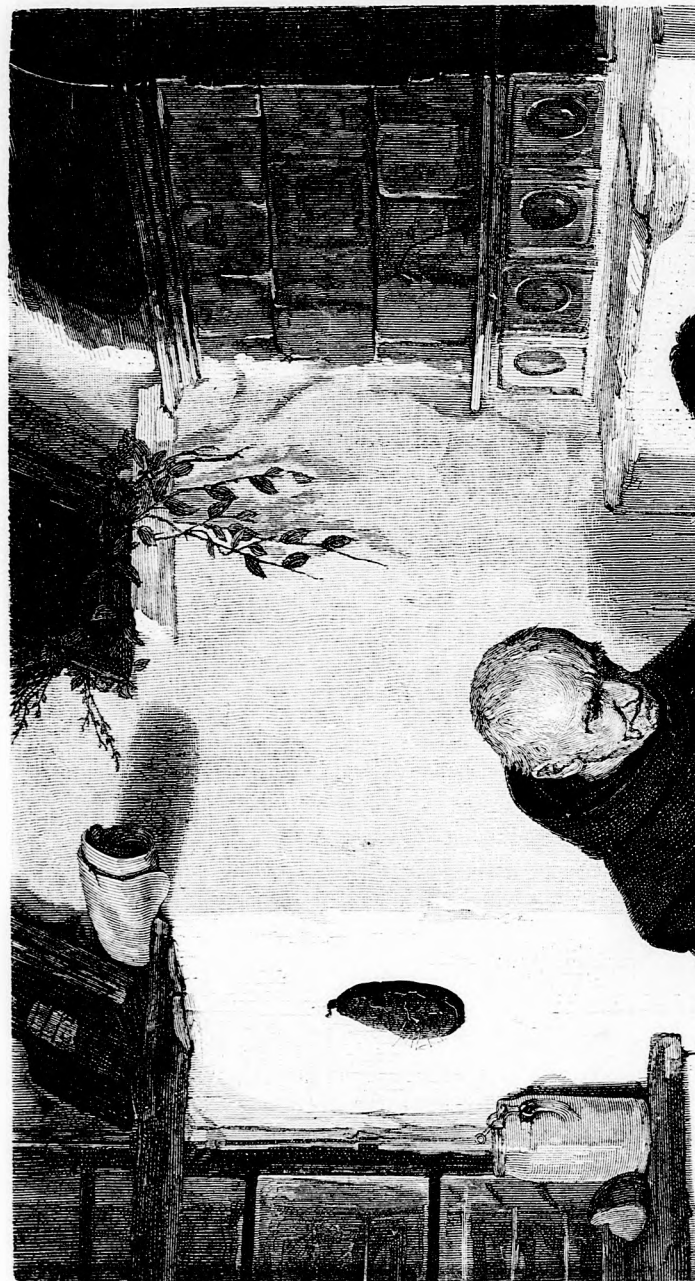
(Képpel a 296—297. lapokon.)

LÁTON Gyurka, látod! Ugy-e bizony röstelkedél, szégyenkezel, nem tudsz egy árva szócskát becsületesen elolvasni abból a könyvből. Nem is a betűket nézed, hanem a jó öreg barát szelid arcát, meg az ujjait, a mint a te összetépett nadrágodat foltozza. Jobb szeretnéd ha szidna, cibálna és kikergetne; de nem teszi és neked szégyenkezve kell nézned, hogy egy öreg, nemesszívű tudós férfiú mikép fájrad miattad.

Pedig már különben is mennyi hálával tartozol neki. Csak most jut eszedbe, mikor magadba szállva, pironkodva ülsz ott. Tudatlanul, mint valami kis vad ember nőnél fel az erdőben, mert ott kell élned atyáddal, aki erdőőr létére ott lakik a nagy erdő közepén, olyan messze a falutól, hogy nem küldhet téged iskolába. Persze, te azt nem valami nagyon bántad, mulatságosabb az erdőben kószálni, maddárfészket keresni. Ugyancsak boszankodtál, hogy az erdő szélén áll az az ódon kolostor, a kolostorban pedig jámbor öreg barátok laknak s ezeknek egyike sétája közben találkozott veled, kikérdezett és megtudta, hogy te semmit sem tudsz. Másnap pedig beszélt atyáddal és azóta mindennap el kell járnod a jó baráthoz tanulni.

Az már igaz, hogy munkára vállalkozott a jó öreg barát, mert hetvenhét iskolában sincs olyan rosz tanuló, a milyen eddig te voltál, Gyurka. Hanem a jó barát türelme kifogyhatatlan volt és ha kilencvenkilencszer roszul olvastál, hát olvastott veled századszor, ugy hogy magad is

(Folytatása a 298. lapon.)

A 16 BARÁT. (Lásd a 295. lapon.)

(Folytatás a 295. laphoz.)

beleuntál és végre inkább arra szántad magadat, hogy inkább elbujsz előle.

Igen, csak hogy ez nem könnyű dolog, mert atyád mindig maga kísért a kolostorig. Hanem ma, azt hitted, ma jó szerencséd volt. Az öreg barát még inádkozott, kiosontál a kertbe és persze csakhamar a fákra kapaszkodtál, remélve, hogy tanítód rád nem talál. De bizony rád talált s hiába akartál elbujni egy lombos fa tetején, — csak az lett belőle, hogy lepottyantál, kétszer-háromszor megakadtál az ágakban s mire lejutottál a földre, a ruhád végig volt hasadva. Bizony megérdemelted volna, hogy az öreg barát meghuzza a füledet s ezt vártad is; de ő e helyett komolyan, szeliden így szólt:

— Ejnye, fiam, ejnye! Hát ezért kűdenek ide szüleid, hogy tépett ruhával kerülj tőlem haza, mintha cigányokkal verekedtél volna! Szégyent hozol magadra is, reám is. Jőjj be no, majd segítünk a bajon. Az ilyen öreg barát, mint én, mindenhez ért.

Bementetek, le kellett vetköznöd s a jó barát tüt-czernát vett elő és olyan pompásan megvarrta a nadrágodat, mint valami szabómester.

Hát érdemelted te meggondolatlan ficzkó, hogy egy olyan érdemes öreg jámbor férfiú így vesződjék veled? Magad is belátod, hogy nem s meghatottan fogadod:

— Oh, igazán szégyenlem, hogy olyan rossz voltam . . . fogadom, ezentul szorgalmas és illedelmes leszek, hogy jóságát megérdemeljem.

A jó barát pedig szeliden mosolyogva feleli:

— Remélem, megtartod szavadat. Örömem lesz benne.

Hiszem is, hogy a jó öreg barát nem fog csalatkozni.

A RITKA ISKOLA.

— Elbeszélés. —

Irta *Wildermuth Ottilia*, fordította *Vadány Tibor*.

(Folytatás.)

LASSAN, nagyon lassan ment Vilmos a szekrényhez, hol könyve feküdt. Nagyon szeretett volna szép szerivel kibujni az olvasás alól, mint azt már többször tevő, de atyja szigorú arcán észrevette, hogy ma nem lehet vele tréfálni. Nagysokára elővette a könyvet s elkezdett tagolva olvasni. De ezt szomorú volt hallgatni. Réműlettel vette észre az apa, hogy mióta utoljára hallotta, kis fia inkább hátrafelé, mint előre haladt; még nem ismert minden betűt, és a hasonló betűket alig birta megkülönböztetni egymástól.

— Nem olvas Vilmos mindennap? kérdé Spät ur a nevelőnőtől, egy vézna beteges nőtől.

— Óh, válaszolt az, mikor a leczkáját kezdenie kellene, akkor sehol sem található s ha végre megtalálom, csak azon töri a fejét, hogy újra megszökjék. Már rám is ütött, karmolt, sőt ki is dobta a könyvet az ablakon.

— Igaz ez, Vilmos? kérdé az atya, igen szigoruan.

— Igaz, válaszolt Vilmos és szeméit lesütötte.

Mert bár nagyon rakonczátlan volt, oly rossz még sem volt, hogy magát hazugsággal mentse ki.

— Ma nem szabad a házból előbb kimenned, míg egy mondatot becsületesen el nem tudsz olvasni, parancsolá atyja.

Vilmos, ki nem volt ahhoz szokva, hogy vele ily szigoruan beszéljenek, csön

desen, de daczos arcezal, ment a nevelőnővel a másik szobába.

Mély sóhajjal lépett Spät ur az ablakhoz.

— Ez tovább így nem mehet, a gyermekeknek anyai gondviselésre, vezető kézre van szükségök, én csak keveset lehetek velük, szolt magában, mialatt szomoruan nézett a három elárvult leánykára, kik lent a kertben a rózsató alatt ültek.

Spät ur neje halála után nem tudott többé ott maradni abban a nagy házban, Frankfurt városában. Ott minden a neje emlékezteté. Szívesen cserélt helyet egy üzlettársával, ki a kereskedés egy részét Londonban vezette, és ennek állását foglalta el e nagy világvárosban. Gyermekeit természetesen magával vitte. Ámbár Angolország fővárosában laktak, Spät ur nagyon visszavonultan élt. Midőn délben vagy este hazajött irodájából, legszívesebben gyermekeinél tölté idejét.

Három leánykájában nagy öröme volt, Lina és Gertrud mindig vidámak és illedelmesek a nélkül, hogy pajkosak és csintalanok lettek volna. Lottika már egész kis mama volt, a ki eléggé jól gondját tudta viselni kis testvéreinek. Vilmos is szép fiu lett. Nagy fekete szemei vidáman és bátran csillogtak puha fekete fürtök vették körül eleven, piros arcját. De fájdalom, mint láttuk, nagyon garázda fiu volt, atyja és testvérei elkényeztették. Hozzá volt szokva, hogy mindent megteheszen, a mit akart; az egész házon zsarnokoskodott, a nevelőnőnek és a cselédeknek nem engedelmeskedett, sőt három idősb testvére volt kénytelen a nyugalom és béke kedvéért ő neki enge-

delmeskedni. Egyszer megpróbáltak ellentállani és Vilmos gorombáskodását elpanaszolni atyjuknak, de ez anyyira elszomorította és lehangolta az apát a ki épen fáradtan jött haza, hogy Lottika azután jobbnak vélte mindazt, a mi atyját szomoríthatná, a mennyire csak lehetséges, titkolni. Azért engedtek annyit a kicsinek, csak hogy, mire atyjuk hazajő, Vilmos nyájas, jó és vidám legyen; ez atyjoknak nagy örömet okozott. De ha véletlenül korábban tért haza, és fiacskáját gonosz csinyei közben meglepte, annál szomorubb lett.

Lottika jobban tette volna, ha Vilmos kisebb és nagyobb hibáit nem titkolja atyja előtt, hanem nyíltan fölfedezi. Egyes hibákat a természetől különben jószívű fiuban, még csirájokban el lehetett volna fojtani, míg így oly mély gyökeret vertek, hogy kitépéséhez sokkal több kellett, mint a szerető atya keze.

Az új anya.

A rózsák rég elvirítottak, a fű régóta megsárgult, midőn Spät ur egy szép, komoly, de barátságos nővel a gyermekekhez lépett, kik a kert őszi rózsái és georginái között játszottak.

— Itt hozom új mamátokat, szolt az atya megindultan. Ő szeretni fog titeket, gondot visel reátok, mint azt a ti boldogult édes anyátok tevő, de ti is szeresétek őt, engedelmeskedjetez neki és bizalommal legyetek hozzá.

Lottika szémei könnybe lábadtak, mert édes anyjára gondolt, ki hét évvel ezelőtt oly halványan és csendesen feküdt a ravatalon. De mikor az új mama szelid, okos

arczába tekintett, mikor ez hozzá oly szeretettel hajolt le, nyakába borult, és bensőleg viszonzta annak kedves csókját. Szívesen követték Lina és Gertrud is nénjök példáját.

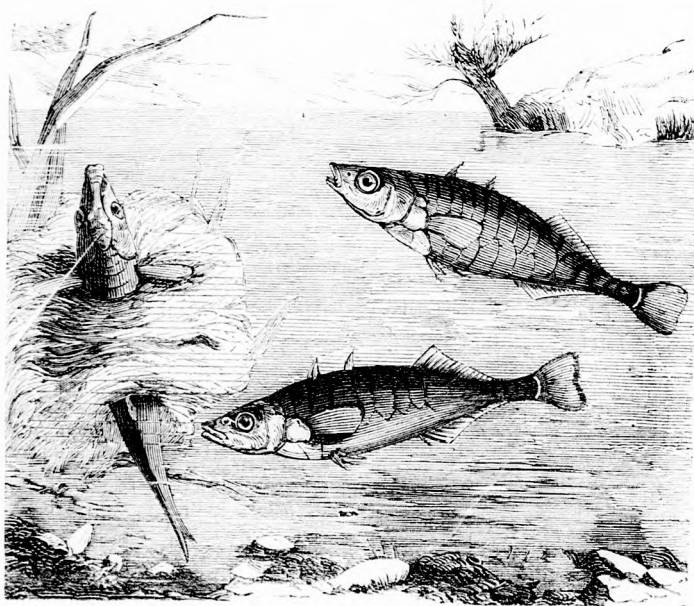
— De hol van Vilmos? kérdé atyjuk.

A kis fiu egészen közel, az ut szélén állt s kezeit hátratéve, mereven, durezás arczal nézett nővéreire és uj mamájára.

Mindentéle gonosz meséket hallott a gonosz mostoha anyákról a cselédektől, kik nem szerették, hogy újra lesz asszony a háznál. Vilmosnak tehát semmi kedve sem volt, hogy üdvözölje uj mamáját.

— Jer ide, Vilmos, add kezed, ez az uj mamád, mondá atya és oda akarta huzni

— Éu nem akarok uj mamát, én

FÉSZKET RAKÓ HAL. (Lásd a 303. lapon.)

nem akarok mostoha anyát! kiáltott a fiu dühösen, és lábaival toporzékolt.

Erre az atya komolyan megharagudott.

— Hadd el, kérte őt az uj mama; jó barátok leszünk még mi.

Barátságosan közeledett a kicsihez, de ez rút arczíntorítással fogadta.

— Te mostoha anya vagy, és én nem szeretlek, kiáltá és elfutott.

Ez este kapott Vilmos először verést atyjától.

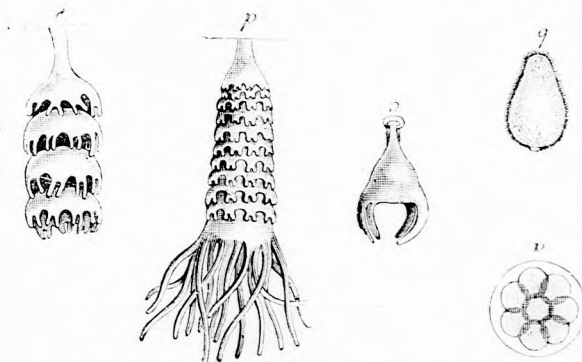
Két hónappal ezután Lottika, Lina és Gertrud az ablakban álltak, és kinéztek az utcára. Atyjokat várták, ki e napon tért vissza az uj mamával egy na-

gyobb utazásról. Mindhárman nagyon örültek és egymással várakozásteljesen csevegtek.

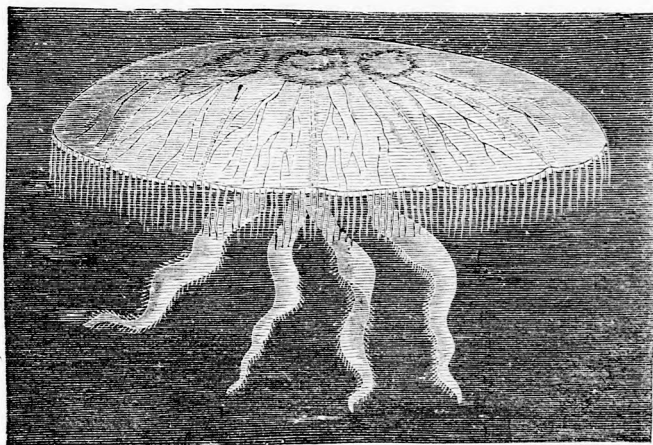
Vilmos a sarokban ült, és most is az öreg szobaleány meséit hallgatta a gonosz

mostoha anyákról és az általok gyötört fiukról. E mellett nagy étvágygal majszolt egy darab süteményt.

— Igen, csak egyél, szegény gyermek, mondá az öreg eseléd. A mostoha

A MEDUZA FEJLŐDÉSE. (Lásd a 304 lapon.)

A MEDUZA. (Lásd a 304. lapon.)

anyától úgy sem igen kapsz többé süteményt, ez az utolsó darab jó időre.

— De én nem akarok mostoha anyát! kiáltá Vilmos s kezeit ökölre szorítá.

— Itt a koesi, a papa jön! ujjongott

hirtelen a három leányka, és örvendve sietett le a lépcsőn.

Vilmos követé őket, bár lassabban; ő is örült, hogy atyját ismét láthatja s midőn ez őt karjaira vettem és megcsókolta,

abban a pillanatban elfelejtette haragját új mamája ellen, és nagy kegyesen fogadott el tőle egy csomó cukrot és egy pompás új képes könyvet.

Az első napokban a szülők megérkezése után minden jól ment. A mamának sok rendezgetni valója volt, és Vilmos épen úgy magára volt hagyatva, mint az előtt. De mégis meglátszott, hogy az egész háztartást biztos kéz vezeti és tartja szemmel. Benső haraggal gondolt a kis Vilmos bizonyos süteményekre, melyeket az előtt mindig a cselédek kéz alatt félretettek az ő számára. Most, ha nem akart levest vagy főzeléket enni, többé nem volt számára külön édesség.

Egy hét múlva az új mama dolgozó asztala mellé ült, és a gyermekeket magához szólította.

Most már mutassátok meg, mit tudtok, mondá barátságosan.

A leánykák előhozták kötéseiket, himzésöket és könyveiket, és a mama örült, hogy olyan szépen tudnak dolgozni, olvasni, írni, számolni. Még a történetben és földrajzban is jártasak voltak, főleg Lottika.

— Hát te, Vilmos nem hozod elő a könyvedet? Te is tudsz már talán olvasni egy kissé?

De erre a felhívásra Vilmos nem is ügyelt.

— Én nem akarok olvasni, játszani akarok, felelé daczos hangon a mama barátságos kérdésére.

— Jer, jer, Vilmos, látnom kell, mit tudsz, mondá a mama mosolyogva, és szeliden kézen fogta.

De Vilmos daczosan szabadkozott, és, mialatt gyönyörűséges szokása szerint nyelvét kiölté, még nevetlenebbül mint előbb, kiáltá:

— De én nem akarom!

— Én pedig akarom, mondá a mama határozottan, és még egyszer kezénél fogta, de most már erősen, és a könyvesszekrény felé húzta.

De most Vilmos dübe jött és — nem szívesen mondom el, — az ő jó mamájára ráütött.

A mama elszomorodott; könyv tolt szép komoly szemébe.

— Vilmos! szólt szigoruan, nem hittem, hogy ilyen nevetlen vagy. Már nem vagy olyan kicsi, hogy ne tudnád, mit csinálsz; gondold csak meg, mily nevetlen voltál. Menj ide be, fél óra múlva benézek hozzád.

Ezzel kinyitott egy ajtót, mely egy sötét kis kamarába vezetett. Oda tolta be a kézzel-lábbal kapálózó fiút.

Spät ur, ki épen haza jött, kérdé, miért ordít Vilmos oly rettenetesen?

Szomoruan beszéltek el neje és leányai Vilmos rossz magaviseletét.

— Fájt ugyan, tévé neje hozzá, hogy a gyermeket szigoruan kellett büntetnem, mert akaratosságai iránt eddig nagyon elnőzők voltak. Oh! kedves férjem, én a gyermekeknek már a minap elbeszéltem, hogy nekem is volt egy testvérem, ki szép tehetségű ifju volt, de az akaratosság és dacz hamar gyökeret vertek szívében, s szüleim sokkal engedékenyebbek voltak, hogy sem szeretett fiokat szigorral büntessék. Mind nagyobb-nagyobb helyet foglalt el szívében a gonosz indulat és az

eredetileg jól nevelt ifjúból könnyelmű, rossz ember lett. A bánat csakhamar sorba vette szüleinket. Mi lett testvéremből, arra gondolni sem merek; de nagyon fáj, hogy a kis Vilmosban ugyanolyan tulajdonságokat látok, a melyek az én szerencsétlen testvérem romlását okozták.

— Én is belátom már, szólt az atya, hogy tulságosan engedékenyek voltunk a fiu iránt, és kérlek, kedves Klárám, győzd le szigorúsággal és komolysággal makranczoskodását, mikor én nem vagyok itthon.

(Folytatása következik.)

BERTA ÉS TERKA

vagy
a városi és falusi leányka.

(Képekkel a 292. és 293. lapokon.)

Berta.

BE CSAK jó volt falun lenni,
Erdőn járni, szüretelni,
A mezőn virágot szedni,
Tanyáról tanyára menni.

Hejh, de immár vége, vége!
Ki állok az ut szélére --
Megyek! Legyen veled béke,
Kis falumnak szép vidéke!

Budapestre kell fölmennem,
Ujra iskolássá lennem,
Iskolai nagy teremben,
Olvasgatnom, számot vetnem.

Fut az idő apródonkint,
Annak rendje s módja szerint.
Ha a szellő enyhén legyint:
Repülök falumba megint.

Terka.

Hej Budapest, be csak szép vagy!
Nyomot benned be sok nép hagy!
Van benned sok utca, tér nagy,
Enyhébb ottan a zord tél, fagy.

Éd's anyámmal jártam ottan,
Megfordultunk sok szép boltban
Menaszérjában is voltam,
Elefántot megbámultam.

Margitsziget, várpalota,
Sugárutnak fényes sora,
S a művészet nagy csarnoka
Mind megannyi tündér csoda!

Mind el keltek a csibéink,
Utazásra az idő int,
Kár hogy haza térünk megint,
Hejh, nem lesz jó most falun kint!

FURCSA VIZI LAKOSOK.

— Fészket rakó hal. — Meduza. —

(Képekkel a 300.—301. lapokon.)

MADÁRFÉSZKET látunk akármennyit, tudjuk, hogy a madár ügyesen épít magának lakást, olyan ügyesen, hogy sokszor bámulatra ragad. A négy lábú állatok is többnyire készítenek maguknak tanyát valamely csöndes, biztos helyen, némelyek, mint például a róka, borz, ürge sat. mélyen a föld alatt. Hanem a vízben élő állatok, — azok kőszá legények, nincs állandó lakásuk, szabadon usznak, a merre épen kedvök tartja s ott pihennek a hol épen elfáradnak. Nincs gondjuk semmire, nem féltik lakásukat ellenségtől, épen mint a csavargó, a kinek semmije sincs.

De hogy igazságosak legyünk, a szegény halaeskának ugyancsak bajos is volna fészket építeni. Nincsenek lábai, mint a madárnak, hát mivel építsen? Csupán

csak a szájába tud valamit megfogni, az pedig mégis nagyon bajos dolog volna, hogy a szájával építsen. Nem is teszi tehát, hanem a legtöbbje vigan és gondatlanul él. »mint hal a vízben«, mondja a régi példaszó. Petéiket lerakják az iszapba s az apró halacskáknak, amint kikeltek, nincs szükségök ápolásra, azonnal kezdenek uszkálni a maguk emberségéből és a kicsike hal soha sem ismeri a mamáját.

És mégis van olyan fajta hal is, mely kivétel az általános szabály alól, mely fészket rak a víz mélyén. Roppant fáradtságába kerülhet az, míg a vízbe lenyuló fűszálakból, a folyó mélyén termő vízi növényekből összehordja az anyagot és aztán szával hajlékony testével valamiképen összerakja a fészket, de végre mégis csak elkészül vele. Ilyen fészket rak az ugynevezett tüskés durbanacs is. (Lásd a képet 300. lapon.) A fészkeknek alól is fölül is van nyílása s a hal keresztül bujhat rajta. Ide a fészkebe rakja le petéit és hűségesen őrzi minden veszedelemtől, míg a kis halacska elő nem bujtak. Ekkor aztán magukra hagyja őket.

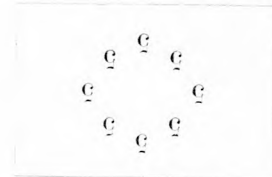
A másik érdekes vízi állat a meduza. (Lásd a képeket a 301. lapon.) Ez a nagy tengerekben él s a mint ott uszkál, azt lehetne hinni, hogy valami rojtos napernyő. A meduza egész testében nincsen semmi csont, kocsonyaszerű puhaság az egész állat, de azért nem valami ártatlan jószág ám, sőt gonosz rabló és a kisebb halakat kegyetlenül fölfalja. Szája alól van s a száj körül hosszú czápok nyulnak ki, melyekkel gyorsan megragadja zsákmányát és betolja szájába.

Nagyon sajátos a meduza kifejlődése is. Legelőször is kicsike pete vagy tojás látható, (a) melyből a csillogó bőrtü uszó báb buvik elő. (b) Ez rövid uszkálás után telepszik a tenger fenekén valamely alkalmas helyre és csakhamar kis szarvak nyulnak ki belőle. (c) A szarvacskák között újabb kis gömb nő s ebből újra

olyan kis szarvak nyulnak ki s ez így folytatódik, míg végre egész hosszú, csipkézett henger alakú. (d) Ekkor az egyes részek kezdenek egymástól elválni s az egész olyanformának látszik, mintha egy csomó fél-tojás volna egymásra rakva. (e) Végre a legfelső lepattan, aztán utána a többi is és a mint lepattannak, csipkés szélöklökkel lefelé fordulnak és szabadou usznak, — mert ezek a fiatal meduzák. Rövid idő alatt nagyra nőnek s van olyan is, melynek átmérője két lábnál nagyobb.

A meduzák a meleget szeretik s mint a mi vándormadaraink, ők is a tél közeledtével az északi tengerekből seregestől vándorolnak a forró égöv alá.

BETÜREJTVÉNY.

Jótekonyság.

A szegény gyermek-kórház javára adakoztak még:

Ullmann Linka és Frigyes 2 frt. — Rónay Rózika (szerető édes anyja mely szomorúságára és mindnyájunk őszinte fájdmárára elhunyt, áldott szivü, kedves gyermek hagyatékából, melynek összegét míg élt, a kis betegek kórházának gyűjtötte) 5 frt. 93 kr. — Pereszlényi Aladár 1 frt. — A már eddig kimutatott 711 frt 16 krral együtt összesen: 720 frt 9 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes kis adakozókon.

Forgó bácsi.